

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Concernstaf

Nummer
6

Kenmerk
193319

Raad d.d.
29-05-2024

Paragraaf begroting
3

Portefeuillehouder
A.M.J. (Agnes) Schaap

Steller
S.P.T. (Sjoerd) van der Meer

Datum
9 april 2024

Onderwerp
Startnotitie vervoltraject bestuurlijke
toekomst Gemeente Renkum

Geadviseerd besluit

De *Startnotitie vervoltraject bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum* met daarin de onderdelen en aanpak voor het vervoltraject bestuurlijke toekomst vast te stellen, en het college de opdracht te geven om hieraan uitvoering te geven.

Toelichting op beslispunten

Het afgelopen jaar hebben we onderzoek gedaan naar onze bestuurlijke toekomst. Het onderzoek richtte zich op vier toekomstscenario's die voortkwamen uit het in januari 2022 opgeleverde bestuurskrachtonderzoek: [strategisch samenwerken](#) met een beperkt aantal partners, combinatie van regie-organisatie met [centrumgemeente](#), [ambtelijke fusie](#), en vormen van een nieuwe gemeente door [herindeling](#). In het in september 2023 opgeleverde onderzoeksrapport werd beschreven dat met het scenario [herindeling](#) het beste richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van ons bestuur en onze organisatie op de langere termijn.

In november 2023 heeft uw raad het voorstel over de bestuurlijke toekomst op basis van het onderzoeksrapport over de bestuurlijke toekomst geamendeerd aangenomen. U heeft daarbij het college verzocht om in het voorjaar van 2024 een plan van aanpak aan uw raad voor te leggen voor het vervolgproces. De [Startnotitie vervoltraject bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum](#) (zie bijlage 1) is dit plan van aanpak.

Op 6 maart 2024 hebben we een raadsessie georganiseerd over de startnotitie. Het doel van deze bijeenkomst was om inbreng op te halen over inwonerparticipatie in het vervoltraject en hoe we u als raad meenemen in het vervoltraject. De volgende vragen zijn besproken tijdens de raadsessie:

- »» Hoe kunnen we inwoners bereiken om ze aangehaakt te houden bij het traject?
- »» Hoe kunnen we u als raad ondersteunen in uw communicatiebehoefte naar inwoners?
- »» Hoe kunnen we u als raad het beste meenemen in het vervoltraject?

De opbrengst van de raadsessie hebben we deels verwerkt in de startnotitie en/of nemen we mee in de nog op te stellen communicatieaanpak. In bijlage 2 zijn de resultaten van de bijeenkomst – zoals opgeschreven op de flipovers – opgenomen.

Beoogd effect

De startnotitie beschrijft de onderdelen en aanpak voor het vervolgtraject bestuurlijke toekomst. Met deze aanpak brengen we de en mogelijkheden en beperkingen in beeld van herindeling. De probleemstelling die hierbij centraal staat is:

Welke mogelijkheden zijn er – onder welke voorwaarden en op welke termijn – voor het tot stand komen van een nieuwe gemeente door de herindeling van de Gemeente Renkum, wat zijn hiervan de gevolgen en wat zijn de vervolgstappen, ook als een herindeling uiteindelijk niet haalbaar blijkt?

Kader

Bij de besluitvorming over het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst in november 2023 heeft uw raad in het daarbij aangenomen amendement het college verzocht om in het voorjaar van 2024 naar de raad te komen met een plan van aanpak voor het vervolgproces bestuurlijke toekomst. Zoals genoemd, is de startnotitie dit plan van aanpak voor het vervolgtraject.

Argumenten

De Startnotitie vervolgtraject bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum is/ bevat het plan van aanpak voor het vervolgtraject waarom uw raad gevraagd heeft. Bij de besluitvorming over het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst heeft uw raad een aantal ingrediënten – wat betreft proces en inhoud – meegegeven voor de startnotitie en het vervolgtraject zelf, te weten:

- » Het erkennen van het advies dat met herindeling het beste richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van bestuur en organisatie op de langere termijn.
- » Het voeren van verdiepende gesprekken met Wageningen, Arnhem en Rheden.
- » Het voorleggen van een duidelijk voorstel voor het betrekken van inwoners in het traject en de verdere besluitvorming.
- » Het voorleggen van een startnotitie in het voorjaar van 2024 met daarin een voorstel voor een stuurgroep met raadsleden om zo goed de verbinding te behouden.
- » Het opvolgen van de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport voor het parallel doorlopen van de sporen gericht op herindeling op de langere termijn en het versterken van de organisatie op de korte termijn.
- » Het op basis van de startnotitie inzichtelijk maken van alle benodigde informatie en consequenties die later in de besluitvorming betrokken kan worden.

Deze ingrediënten zijn meegenomen in de verschillende onderdelen van de startnotitie. Zoals genoemd, hebben we in de raadsessie van begin maart uw raad gevraagd om mee te denken over inwonerparticipatie en hoe we de raad het beste kunnen meenemen in het vervolgtraject.

Inwonerparticipatie

Wat betreft inwonerparticipatie, heeft uw raad bij de behandeling van het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst aangegeven de betrokkenheid van inwoners in het vervolgtraject belangrijk te vinden. Dit kwam ook terug in de raadsessie over de startnotitie. Tijdens de bijeenkomst kwamen veel ideeën naar voren over [hoe](#) we inwoners kunnen betrekken en betrokken houden bij het traject.¹ In de startnotitie hebben we vooral beschreven welke ruimte er is voor het betrekken van inwoners en welke vragen en onderwerpen daarbij centraal staan. Hoe we dat precies gaan doen nemen we op in de nog op te stellen communicatieaanpak.

Betrokkenheid van de raad

Het vervolgtraject bestuurlijke toekomst is uiteraard een traject van uw raad, maar wordt in opdracht van de raad uitgevoerd door het college. Het is evenwel van belang dat we uw raad goed meenemen in het traject. Bij de raadsbehandeling van het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst heeft uw raad dan ook aangegeven dat de startnotitie een voorstel moet bevatten voor een [stuurgroep](#) bestaande uit raadsleden, zodat er een goede verbinding is met het traject.

In de startnotitie is een voorstel voor een klankbordgroep bestaande uit raads- en commissieleden uitgewerkt. We stellen voor te kiezen voor de term [klankbordgroep](#) in plaats van stuurgroep. De reden hiervoor is dat met de term stuurgroep wordt geïmpliceerd dat de deelnemers aan de stuurgroep een besluitvormend mandaat hebben. Een stuurgroep is echter geen formele commissie van de raad en heeft hierdoor ook geen formele bevoegdheden. Het nemen van besluiten over het traject bestuurlijke toekomst is immers voorbehouden aan de gehele raad. Daarnaast roept de term stuurgroep verwarring op met al bestaande interne werkstructuren, waarbij de term wordt gebruikt voor het overleg tussen projectleider, ambtelijk opdrachtgever en bestuurlijk opdrachtgever.

Naast een klankbordgroep stellen we in de startnotitie ook voor om periodiek raadsnieuwsbrieven te versturen en raadsessies te organiseren.

Tijdens de raadsessie begin maart hebben we de aanwezige raads- en commissieleden ook gevraagd of en hoe ze ondersteund willen worden in hun communicatie over het traject bestuurlijke toekomst richting inwoners. Er is toen aangegeven dat vooral op het gebied van het informeren van onze inwoners ondersteuning gewenst is. Om uw raad hierin te ondersteunen, wordt samen met de griffie een gedeelte in het raadsinformatiesysteem ingericht waar alle (eerder gedeelde) informatie over de bestuurlijke toekomst kan worden teruggevonden.

Kanttelingen

Geen.

¹ Op 4 april jl. hebben we over dit onderwerp ook van gedachten gewisseld met een afvaardiging van de Heeren Sociëteit Veluvenis. Naar aanleiding van een bijeenkomst afgelopen jaar hadden zij aangegeven hier graag over mee te willen denken.

Draagvlak

Het traject gericht op de bestuurlijke toekomst heeft tot doel het waarborgen van minimaal het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners. Daarmee zou er draagvlak moeten zijn in de samenleving voor het doorlopen van het traject.

Een herindeling van de Gemeente Renkum – het spoor waarop het vervolgetraject bestuurlijke toekomst gericht is – heeft gevolgen voor onze inwoners. In het vorig jaar afgeronde onderzoek gericht op de toekomstscenario's zijn inwoners uitgebreid geraadpleegd. Voor dit onderzoek zijn ons inwonerpanel, het stille midden² en ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties bevroegd over wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van Renkum.

Zoals beschreven in de startnotitie, betrekken we ook inwoners in de komende vervolgfase van het traject bestuurlijke toekomst. Belangrijkste uitgangspunt hierbij is dat we goed blijven uitleggen waarom we bezig zijn met onze bestuurlijke toekomst.

Aanpak/ uitvoering

In de startnotitie staat beschreven uit welke onderdelen het vervolgetraject bestaat en hoe we met deze onderwerpen aan de slag gaan.

Communicatie

Op basis van de aanpak voor inwonerparticipatie beschreven in de startnotitie, werken we in de nog op te stellen communicatieaanpak meer gedetailleerd uit hoe we communiceren over en inwoners betrekken bij het vervolgetraject bestuurlijke toekomst.

Financiële consequenties

Een raming van de kosten en uren voor het vervolgetraject wordt nog uitgewerkt. De Provincie Gelderland heeft al aangegeven een deel van de kosten voor het traject te subsidiëren. Een eventueel gemeentelijk aandeel in de kosten wordt meegenomen in de Begroting 2025.

Juridische consequenties

Hoewel het doorlopen van het vervolgetraject bestuurlijke toekomst – afhankelijk van het resultaat – juridische consequenties kan hebben, heeft het vaststellen van deze startnotitie dat niet.

WMO-aspecten
Gezondheid } Niet van toepassing.
Duurzaamheid }

² Inwoners die niet naar informatiebijeenkomsten komen en die we niet actief op sociale media horen over politiek of bestuur.

Effect op vermindering regeldruk

Geen.

Alternatieven

De startnotitie stelt een aanpak voor het vervolgtraject bestuurlijke toekomst voor. Het traject kan ook op een andere wijze vorm worden gegeven, uiteraard zolang de aanpak in lijn is met het besluit van uw raad van november 2023 over het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst.

Bijlagen

1. Startnotitie vervolgtraject bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum
2. Resultaten raadsessie startnotitie bestuurlijke toekomst 6 maart 2024